

35. П. Император Павел: очерк развития его личности // *Русская старина*. – 1901. – №9.
36. *Петец В.* Гоголь и малорусская литературная традиция. – СПб., 1902.
37. *Петров Н.* Очерки истории украинской литературы XIX столетия. – К., 1884.
38. *Плевако М.* Василь Гоголь-Яновський: (з курсу “Українська література поч. XIX ст.”) // *Відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка*. – Ф. 129. – Од. збер. 8.
39. *Пріцак О.* Доба військових канцеляристів // *Київська старовина*. – 1993. – №4.
40. *Родословіє Н. В. Гоголя: Статті і матеріали*. – М., 2009.
41. *Розсоха А.* Миргородщина козацька і гоголівська. – К., 2009.
42. *Рулін П. Ів.* Котляревський і театр його часу // *Рання українська драма*. – К., [1927].
43. *Софронова А.* Польская театральная культура эпохи Просвещения. – М., 1985.
44. *Сулима М.* “Наталка Полтавка” Івана Котляревського і традиції української драматургії XVII–XVIII ст. // *Сулима М.* Українська драматургія XVII–XVIII ст. – К., 2005.
45. *Українські інтермедії XVII–XVIII ст.* – К., 1960.
46. *Франко І.* Русько-український театр (Історичні обриси) // *Франко І.* Збір. тв.: У 50 т. – К., 1981. – Т. 29. Літературно-критичні праці.
47. *Чиж В.* Болезнь Гоголя. Болезни родителей Н. В. Гоголя: Записки психиатра // *Родословіє Н. В. Гоголя: Статті і матеріали*. – М., 2009.
48. *Чижевський Д.* Історія української літератури. – К., 2008.
49. *Шаховской А.* Козак стихотворец. Анекдотическая опера водевиль в одном действии. – СПб., 1815.
50. *Шевляков М.* Рассказы о Гоголе и Кукольнике // *Исторический вестник*. – 1892. – №12.
51. *Шевченко Т.* Близнецы // *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2003. – Т. 4.
52. *Шенрок В.* Материалы для биографии Н. В. Гоголя. – М., 1892. – Т. I.
53. *Шильдер Н.* Из воспоминаний Михайловского-Данилевского // *Русская старина*. – 1900. – Окт.
54. *Шубравський Є.* Українська драматургія першої половини XIX ст. // *Українська драматургія першої половини XIX ст.* Маловідомі п'єси. – К., 1958.
55. *Щоголев П.* Отец Гоголя // *Исторический вестник*. – 1902. – №2.
56. *Юдкін-Ріпун І.* Культурологія просвітництва. – К., 1999.
57. *Яценко М.* Идеино-эстетические предпосылки формирования новой украинской литературы // *Славянские литературы в процессе становления и развития. От древности до середины XIX века*. – М., 1987.

Отримано 23 травня 2011 р.

м. Київ

М.М. ГНАТЮК

ТЕКСТОЛОГІЧНІ СТУДІЇ

Навчальний посібник
для студентів
вищих навчальних закладів

Наші
презентації

Гнатюк Мирослава. Текстологічні студії: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – К.: ВПК “Експрес-Поліграф”, 2011. – 156 с.

Перший навчальний посібник з української текстології, в основу якого ліг багатолітній досвід роботи авторки з архівними матеріалами, рукописною і друкованою спадщиною класиків вітчизняної літератури, викладацька праця в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Розглядаються теоретичні й історико-літературні аспекти текстології, наукова і практична цінність якої визначається ставленням до художнього тексту як до культурного надбання нації. Незаангажований, позбавлений ідеологічних догм погляд на авторський текст став наслідком ґрунтовних текстологічних досліджень, де вихід на перший план історії тексту твору з поля зору послідовної еволюції – від становлення й розвитку первинного задуму до кінцевого наслідку втілення, входить у рамки теоретичного осмислення способів творчої роботи, еволюції образної та світоглядної системи митця, психології процесів художнього мислення.

Посібник розрахований на студентів-філологів вищих навчальних закладів, аспірантів і вчителів-словесників.

до яких удався Котляревський, щоб їх “о пеклі розпитати” й розказати про нього так, як вони “чули од дідів своїх” [4, 77-78]. А за слухним припущенням Михайла Яценка, “цих джерел було набагато більше”, зокрема, Котляревський міг знати книжку Інокентія Гізеля “Мир с Богом челоуѣку” (Київ, 1669), складену за зразком римо-католицьких посібників для священників: “Розпис гріхів і визначення категорій грішників у поемі Котляревського не тільки близький до класифікації Гізеля, а й у багатьох місцях майже збігається з нею” [9, 170-172]. Придався письменникові й досвід віршованого оповідання “Пекельний Марко”, різдвяних і великодніх віршів-травестій, у яких зроблено простакуваті спроби зобразити рай і пекло (“Вірша на Різдво Христове”, “Вірша на Великдень”, що починається словами “Кажуть, будто молодиці...”, “Вірша, говореная гетьману запорожцями на світлий празник Воскресеніє Христово 1791 года”, “Доповнення до Великодньої вірші”). Крім писемних пам’яток, автор української “Енеїди” в описі пекла користав і з уснословесних.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кирилюк С. Живі традиції: Іван Котляревський та українська література. – К.: Дніпро, 1969. – 350 с.
2. Котляревський І. Енеїда: Поема / Коментар уклад О. Ф. Ставицький. – К.: Радянська школа, 1989. – 286 с.
3. Котляревський І. Повне збір. тв. / Підготовка текстів та коментарів Б. А. Деркача. – К.: Наук. думка, 1969. – 510 с.
4. Марковський М. Найдавніший список “Енеїди” І. П. Котляревського й деякі думки про генезу цього твору. – К., 1927. – 184 с.
5. Неборак В. Перечитана “Енеїда”: Спроба сенсового прочитання “Енеїди” Івана Котляревського на тлі зіставлення її з “Енеїдою” Вергілія. – Львів: ЛВІАШ; Астрон, 2001. – 283 с.
6. Осипов Н. Вергилиева Енеїда, вивороченная на изнанку: Ирои-комическая поэма / Редакция и примечания Б. Томашевского. – Ленинград: Изд-во писателей в Ленинграде, 1933. – С. 261-465.
7. Словник української мови. – К.: Наук. думка, 1972. – Т. 3: [3].
8. Словник української мови. – К.: Наук. думка, 1974. – Т. 5: [Н–О].
9. Яценко М. На рубежі літературних епох: “Енеїда” Котляревського і художній прогрес в українській літературі. – К.: Наук. думка, 1977. – 280 с.

Отримано 26 квітня 2011 р.

м. Львів

Гризун Анатолій. Поезія багатозначних підтекстів (українська сугестивна лірика ХХ ст.): Монографія. – Суми: Університетська книга, 2011. – 358 с.

У монографії на широкому фактичному матеріалі вперше у вітчизняному літературознавстві розроблено теорію й висвітлено генезу та історію сугестивної лірики як поетичного явища. Автор аналізує українську сугестію як інваріант національної фольклорно-літературної традиції. Приділено увагу ліриці Т. Шевченка, Б. Лепкого, Ю. Яновського, М. Бажана, доробку поетів “Празької школи” і Нью-Йоркської групи. Розглядаються споріднені поетичні види, жанрові особливості сугестивної поезії, її стильова специфіка, образна типологія, потенціал мультикультурної та інтертекстуальної комунікації, художні засоби: синестезія, умовність образу, метафорика, архетипи, портрет, пейзаж, поетична стилістика. Автор доходить висновку: “Українська сугестивна лірика – складний алгоритм, перманентне розв’язання всіх аспектів якого не лише висвітлює історію проблеми, а й збагачує вітчизняне літературознавство новими теоретичними дефініціями”.

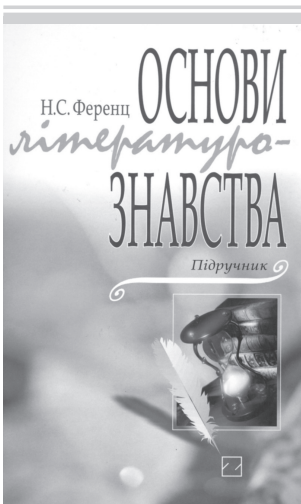
О. Б.

Наші
презентації

30. *Теория литературы*: Учеб. пособие: В 2 т. / Под ред. Н. Д. Тмарченко. – М.: ИЦ “Академия”, 2004. – Т. 1. Теория художественного дискурса. Теоретическая поэтика.
31. *Трійняк І.* Словник українських імен. – К.: Довіра, 2005.
32. *Трофименко Т.* Усе, що ви хотіли знати про сучасного українського письменника [Електронний ресурс] // *ЛітАкцент* – світ сучасної літератури. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2010/01/18/use-sho-vy-hotily-znaty-pro-suchasnoho-ukrajinsko-ho-pysmennyka.html>.
33. *Хаецкая Е.* Синие стрекозы Вавилона. Мориц и Эльза. – Луганск: Изд-во “Шико”, 2009.
34. *Хоткевич Г.* Твори: У 2 т. – К.: Дніпро, 1966. – Т. 1. Оповідання та нариси.
35. *Шварц Е.* Пьесы. – Ленинград: Сов. писатель, 1982.
36. *Шкловский В.* Зоо, или Письма не о любви // *Шкловский В.* Жили-были: Воспоминания, мемуарные записи, повести о времени с конца XIX в. по 1962 г. – М.: Сов. писатель, 1964.
37. *Эренбург И.* Люди, годы, жизнь: Воспоминания: В 3 т. – М.: Сов. писатель, 1990. – Т. 1.
38. *Эренбург И.* Собр. соч.: В 8 т. – М.: Худ. лит., 1990. – Т. 1. Стихотворения. Хулио Хуренито. Роман из книги “Тринадцать трубок”. Рассказы.

Отримано 10 травня 2011 р.

М. Донецьк

Ференц Н.С. Основи літературознавства: Підручник. – К.: Знання, 2011. – 431 с.

У підручнику системно осмислено багатовікову історію розвитку теоретико-літературної думки, починаючи з найдавніших часів і закінчуючи сьогоденням, показано, якими шляхами розвивалося зарубіжне й українське літературознавство. Автор підручника зосереджує увагу на тих працях, які стали своєрідними віхами в розвитку естетичної думки, знайомить із різними концепціями та методологіями літературознавства.

Корінні питання поетики, зокрема композиції, мови, віршування, літературних родів, видів, жанрів, напрямів, течій, стилю, Н. Ференц розглядає на широкому літературознавчому та літературному матеріалі, не оминаючи дискусійних проблем. Виклад матеріалу має проблемний характер. Підручник насичений багатим інформативним матеріалом, прикладами з різних національних літератур і літературознавчих праць. Науково-логічне тлумачення теоретичних питань автор поєднує із принципом історизму.

Підручник легко сприймається, його автор чітко формулює визначення понять, використовуючи приклади з різних художніх текстів. До кожного розділу подано наукову літературу, яка сприятиме поглибленню знань із тих чи тих питань, дасть можливість виробити власну думку.

Доречні й термінологічний та іменний покажчики, якими завершується книжка.

Наші
презентації